રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : જે વ્યક્તિએ ફજરની નમાઝ પછી બાર વખત (સૂરએ) ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ.....'' પઢી તો જાણે તેણે આખું કુર્આન ચાર વખત પઢયું અને જો તેણે ગુનાહોથી પરહેઝ કર્યો તો તે દિવસે પૃથ્વીના (પટ પર વસતા) સર્વશ્રેષ્ઠ લોકોમાં તેનો શુમાર થશે.

(તબરાની કૃત મુઅજમે સગીર'' : ૧/૬૨, બયહકી કૃત ''શુઅ્બુલ ઈમાન'' : ૨૨૯૮)

(૪) જો કોઈ ઘરમાં જતી વેળા એ સૂરત પઢશે તો તંગી દૂર થઈ રોઝી બહોળી થશે. (મુઅ્જમે કબીર તબરાની : ૨/૩૪૦)

જન્નતમાં બે (૨) મહેલ મળશે

(૫) ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે માણસ ઈશાની નમાઝ પછી બે (૨) રકા'ત પઢે અને દરેક રકા'તમાં (સૂરએ) ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ....'' પંદર (૧૫) વખત પઢે તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં બે (૨) મહેલ બનાવશે. (તફસીરે દુર્રે મન્ષૂર : ૬/૪૧૫)

જન્નતમાં બે (૨) મહેલ મળશે

(૬) ફઝીલત : હઝરત ખાલિદ ઈબ્ને ઝૈદ અન્સારી (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : જે માણસ મગરિબ અને ઈશા દરમિયાન વીસ રકા'ત નમાઝ એવી રીતે પઢે કે દરેક રકા'તમાં અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ... અને (સૂરએ) ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ..'' પઢે તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં બેજોડ (અંતર રહિત-પરસ્પર અડોઅડ) અને બેઐબ

(ખામીરહિત) બે મહેલ બનાવશે. (જમ્ઉલ જવામિઅ : ૧/૭૯૬)

સો (૧૦૦) મહેલ તા'મીર થશે, ઉપરાંત...

(૭) ફઝીલત : હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે માણસે વુઝૂ સાથે સો (૧૦૦) વાર (સૂરએ) ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...'' પઢી, એવી રીતે કે સૂરએ ફાતિહાથી શરૂઆત કરી તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે દરેક હર્ફ (અક્ષર)ના બદલામાં દસ નેકીઓ લખશે અને તેના દસ દરજાત બુલંદ ફરમાવશે અને તેના માટે જન્નતમાં સો (૧૦૦) મહેલ તા'મીર ફરમાવશે.

(બયહકી કૃત ''શુઅબુલ ઈમાન'' હદીષ નં : ૨૩૧૮)

રાત્રે સૂતી વખતે ત્રીસ (૩૦) વખત પઢવાથી જન્નતમાં એક હજાર (૧૦૦૦) મહેલ તૈયાર થશે

(૮) ફઝીલત : હઝરત ઉસ્માન (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે માણસ સૂતી વખતે ત્રીસ (૩૦) વખત (સૂરએ) ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...'' (સંપૂર્ણ સૂરત) પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા તેના માટે જન્નતમાં એક હજાર (૧૦૦૦) મહેલ બનાવશે અને જે વ્યકિત આ સૂરત બસો (૨૦૦) વખત પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તેને એવો દરજ્જો અતા ફરમાવશે, જેના પર તે રાજી થઈ જશે અને જે ઘરમાં (સૂરએ) ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...'' પઢવામાં આવશે તો એ ઘરવાળાઓની સાથોસાથ તેના પડોશીઓને પણ ફાયદો થશે.

(રવાહુ અબ્દુલમજીદ ફી અમાલીહ)

પાંચ સો (૫૦૦) વર્ષની ઈબાદત જેટલો સવાબ

(૯) ફઝીલત : હઝરત હસન બસરી (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, જો કોઈ માણસ બસો (૨૦૦) વાર ''કુલ હુવલ્લાહુ અહદ...'' પઢશે તો એને પાંચ સો (૫૦૦) વર્ષની ઈબાદતના બરાબર સવાબ મળશે. (ઈબ્નુદ્ દરીસ યા ઈબ્ને ઝરીસ, ફઝાઈલુસ્સુવર : ૧૨૦)

સૂરએ ફલક અને સૂરએ નાસની ફઝીલત

ફઝીલત : હઝરત ઉકબહ ઈબ્ને આમિર (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે,
''શું હું તમને એવી બે સૂરતો શીખવું કે જે ઉત્તમ છે ?'' ફરી તેમણે ''કુલ અઊઝુ બિરબ્બિલ્ ફલક અને કુલ અઊઝુ બિરબ્બિન્નાસ'' તેમને શિખવાડી ફરમાવ્યું કે,
''આજ સુધી કોઈએ એના જેવા શબ્દો સાથે પનાહ લીધી નથી.''

(અબૂ દાવૂદ શરીફ)

[૧૪]

સફરથી બામુરાદ અને સલામત પાછા આવવાની દુઆ

اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا وَّ اَنَّكُمْ اِلَيْنَا

لَا تُرْجَعُوْنَ ﴿١١٥﴾ (المؤمنون ٢٣:١١٥)

(સૂરએ 'મુઅ્મિનૂન', પારહ : ૧૮, આયત : ૧૧૫)

અર્થ : શું તમે એમ ધારી લીધું હતું કે અમે તમને એમ જ કોઈ હેતુ વગર પેદા કરી દીધા છે અને આ કે તમને અમારી પાસે નહિ લાવવામાં આવે ?

(અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લય્લતિ લિ–ઈબ્નિસ્સુન્ની' : ૨૬, હદીષ નંબર : ૭૭)

[૧૫]

સૂમસામ અને ઉજ્જડ સ્થળે હિફાઝતનો એક અકસીર નુસખો

''يَا عِبَادَ اللّٰهِ اِحْبِسُوْا يَا عِبَادَ اللّٰهِ اِحْبِسُوْا''

અર્થ : (અલ્લાહ પાકે જમીન પર લોકોની દેખરેખ માટે ફરિશ્તાઓ નક્કી કર્યા છે, તેમને સંબોધન કરતાં તકલીફમાં સપડાયેલ માણસ આ કહે કે) હે અલ્લાહના બંદાઓ ! (અલ્લાહના હુકમથી) દેખરેખ રાખો, હે અલ્લાહના બંદાઓ ! હિફાઝત કરો, બચાવો.

અમુક રિવાયતમાં આ પ્રમાણે છે

''يَا عِبَادَ اللّٰهِ اَعِيْنُوْنِيْ''

(હે અલ્લાહના બંદાઓ ! મારી મદદ કરો.)

ફઝીલત : (૧) હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઊદ રદિયલ્લાહુ અન્હુથી રિવાયત છે કે રસૂલે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''જ્યારે સૂમસામ અને ઉજ્જડ જગ્યાએ તમારી

સવારીમાં કોઈ ખામી આવી જાય, તો ઉપર જણાવેલ 'ઈહ્‌બિસૂ'વાળો અવાજ આપો.''

(૨) હઝરત ઉત્બહ બિન ગઝવાન (રદિ.) નબીએ પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમથી નકલ કરે છે કે ''જયારે તમારી કોઈ વસ્તુ (સવારી અથવા સફરનું ભાથું વગેરે) ગુમ થઈ જાય અથવા તમે એવી જગ્યા પર હોવ જયાં તમારો કોઈ મદદગાર ન હોય અને તમને કોઈ જરૂરત પેશ આવી જાય તો આ કહો :

''يَاعِبَادَاللّٰهِ اَعِيۡنُوۡنِىۡ''

(હે અલ્લાહના બંદાઓ ! મારી મદદ કરો.)

(૩) તબરાનીએ હઝરત ઉત્બહ બિન ગઝવાન (રદિ.)ની હદીષને મરફૂઅન્ બયાન કરી છે કે, ''જયારે તમારી કોઈ વસ્તુ ગુમ થઈ જાય અથવા તમને મદદની જરૂરત પડી જાય અને ત્યાં તમારો કોઈ મદદગાર ન હોય તો ત્રણ (૩) વખત આ અવાજ આપો :

''يَاعِبَادَاللّٰهِ اَعِيۡنُوۡنِىۡ''

(હે અલ્લાહના બંદાઓ ! મારી મદદ કરો.)

(અલ્લાહના એવા બંદાઓ પણ છે જેમને તમે જોઈ શકતા નથી, જયારે તમે આ દુઆ કરશો તો તેઓ તમારી મદદમાં લાગી જશે.)

સારાંશ : ઉપર જણાવેલ ત્રણેય રિવાયતોનો નિચોડ આ છે કે જંગલ અને રણ પ્રદેશમાં અથવા કોઈ એવી જગ્યાએ જયાં કોઈ ઈન્સાન ન હોય અને કોઈ વિનાશક મુસીબતમાં ફસાઈ જાય (દાખલા તરીકે : ઉજ્જડ જગ્યાએ સવારીમાં કોઈ ખામી આવી ગઈ અથવા જાન અને માલ નાશ પામવાનો ભય ઊભો થઈ ગયો) તો–

''يَاعِبَادَاللّٰهِ اَعِيۡنُوۡنِىۡ''

(હે અલ્લાહના બંદાઓ ! મારી મદદ કરો.)

ત્રણ વખત અવાજ આપીને કહે, ઈન્શાઅલ્લાહ ગૈબથી હિફાઝતની વ્યવસ્થા થઈ જશે અને ગૈબી મદદ પ્રગટ થશે. આ તરીકો અત્યંત અનુભવસિદ્ધ છે. ઘણાં બુઝુર્ગોએ તેને અનુભવસિદ્ધ લેખાવ્યો છે.

ઈબ્ને હજર (રહ.)એ 'ઈઝાહુલ્ મનાસિક'ના હાશિયામાં તબરાનીની ઉપર જણાવેલ હદીષ નકલ કર્યા પછી અને ઈબ્ને અલ્લાન મક્કીએ 'અલ્ ફુતૂહાત'માં અનુભવસિદ્ધ ઠેરવ્યું છે.

('કિતાબુલ્ અઝ્‌કારિ લિન્નવ્‌વી' : ૫૩૨, 'અલ્ ફુતૂહાત' : ૫/૧૫૦, 'હિસ્ન' : ૨૮૩, 'નુઝૂલુલ્ અબરાર' : ૩૩૫)

[૧૬]

ચોર અને ડાકૂથી હિફાઝતની દુઆ

يَا وَدُوۡدُ، يَاذَاالۡعَرۡشِ الۡمَجِيۡدُ، يَافَعَّالُ لِّمَا يُرِيۡدُ، اَسۡئَلُکَ بِعِزَّتِکَ الَّتِىۡ لَا تُرَامُ وَمُلۡکِکَ الَّذِىۡ لَا يُضَامُ وَبِنُوۡرِکَ الَّذِىۡ مَلَأَ اَرۡکَانَ عَرۡشِکَ، اَنۡ تَکۡفِيَنِىۡ شَرَّ هٰذَا اللِّصِّ يَا مُغِيۡثُ ! اَغِثۡنِىۡ ط

અર્થ : હે મુહબ્બત રાખનારા અને અતિ ઉચ્ચ અર્શવાલા ! અને હે તે જે પોતાના ઈરાદા પ્રમાણે કરે છે ! હું આપથી તે ઈઝ્ઝતના સદકહમાં જે ઈઝ્ઝતનો કદી ઈરાદો કરી શકતો નથી અને આપની તે સત્તાના તુફૈલ, જેના માટે વિનાશ નથી અને આપના તે નૂરના

વસીલાથી, જેણે આપના અર્શના પાયાને નૂરથી ભરી દીધું છે, હું આ માંગું છું કે આ ચોરની શરારતથી મારા તરફથી આપ જ કિફાયત કરી લો, હે મદદ કરનારા ! આપ મારી મદદ ફરમાવો.

ફઝીલત : હઝરત અનસ (રદિ.) ઉપરની દુઆ વિશે ફરમાવે છે કે જે કોઈ મુસીબતમાં સપડાયેલ માણસ ચાર રકા'ત પછી ઉપર જણાવેલ દુઆ માંગશે, તો તે કબૂલ થશે.

અમુક રિવાયતોમાં ઉપર જણાવેલ દુઆ આ પ્રમાણે છે :

يَاوَدُوْدُ ، يَاوَدُوْدُ، يَاوَدُوْدُ، يَا ذَاالْعَرْشِ الْمَجِيْدُ، يَا مُبْدِئُ يَا مُعِيْدُ، يَا فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ، اَللّٰهُمَّ اِنِّىْٓ اَسْئَلُكَ بِنُوْرِ وَجْهِكَ الَّذِىْ مَلَاَ اَرْكَانَ عَرْشِكَ، وَاَسْئَلُكَ بِقُدْرَتِكَ، يَاغَيَاثَ الْمُسْتَغِيْثِيْنَ! اَغِثْنِىْ، اَغِثْنِىْ، اَغِثْنِىْ ط

('ઈસાબહ' : ૪/૧૮૨, 'સીરતુલ્ મુસ્તફા' : ૨/૬૩)

[૧૭]

ચોરી, લૂંટ વગેરેથી હિફાઝતની દુઆ

قُلِ ادْعُوا اللّٰهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ ط اَيًّا مَّا تَدْعُوْا فَلَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ج وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا ﴿١١٠﴾ (بنی اسرائیل ١٧: ١١٠)

અર્થ : (હે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ !) આપ ફરમાવી દો કે, ચાહે અલ્લાહ કહીને પુકારો અથવા રહમાન કહીને પુકારો; જે નામથી પણ પુકારશો તો (તે બેહતર છે, કારણ કે) તેનાં ઘણાં સારાં સારાં નામો છે અને પોતાની નમાઝમાં ન બહુ જોરથી પઢો અને ન બિલકુલ ચૂપકે ચૂપકે પઢો, પણ એની વચ્ચેનો એક તરીકો ધારણ કરો.

(સૂરએ 'બની ઈસ્રાઈલ', પારહ : ૧૫, આયત નં. : ૧૧૦, 'સુબુલુલ્ હુદા વર્રશાદ' : ૨૨૮)

ફઝીલત : હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી આ રિવાયત છે કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઉપર જણાવેલ આયતે શરીફહ (સૂરએ 'બની ઈસ્રાઈલ', પારહ : ૧૫, આયત નં. : ૧૧૦) વિશે ફરમાવ્યું :

''وَهُوَ اَمَانٌ مِّنَ السَّرَقَةِ''

અર્થાત્ : તેના ઝરીએ ચોરીથી હિફાઝત અને સલામતી નસીબ થાય છે. ('સુબુલુલ્ હુદા વર્રશાદ : ૨૨૮)

અનુભવ

ચોરીનો માલ ઉપાડયો તો દરવાજો બંધ દેખાયો અને પરત કર્યો તો દરવાજો ખુલ્લો દેખાયો

એક વખત એક સહાબી (રદિ.) રાત્રે આ આયતને પઢીને પથારી પર સૂતા જ હતા કે થોડા સમય પછી તેમના મકાનમાં ચોર ઘૂસી ગયો અને મકાનમાં જે કંઈ સામાન હતો તેને ભેગો કરીને

ખભા પર મૂકયો અને બહાર નીકળવાના ઈરાદાથી દરવાજા તરફ આગળ વધ્યો, પણ દરવાજાને બંધ જોયો. આ જોઈને તે ઘણો પરેશાન થયો. કોઈ યુકિત સમજમાં ન આવી. છેવટે બધો સામાન ઘરમાં પાછો મૂકી દીધો અને (બહાર નીકળવા માટે) દરવાજા પર પહોંચ્યો તો તેણે દરવાજો ખુલ્લો જોયો. આ જોઈને પાછી તેની નિય્યત બગડી અને ઘરનો સામાન ઉઠાવીને દરવાજાથી બહાર નીકળવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પણ પહેલાંની જેમ દરવાજો બંધ જોયો. એવું ત્રણ-ત્રણ વખત થયું. આ તરફ આ સહાબી (રદિ.) પોતાની પથારી પર સૂતા સૂતા આ બનાવ જોઈ રહ્યા હતા. આશ્ચર્યજનક હિફાઝત અને સલામતીને જોઈને પ્રથમ તો તે (સહાબી રદિ.) હસ્યા, તે પછી ચોરથી કહેવા લાગ્યા કે : મિયાં ! મેં તો પોતાના આખા મકાનની હિફાઝતની વ્યવસ્થા કરી લીધી છે :

اِنِّیْ اَحْصَنْتُ بَیْتِیْ ط

‘‘(પછી ચોરી કેવી રીતે થઈ શકે છે ?)’’ જેથી તે ચોર નાકામ (નિષ્ફળ થઈને) પાછો જતો રહ્યો. ('સુબુલુલ્ હુદા વર્રશાદ' : ૨૨૮)

[૧૮]

ઝાલિમ અને અત્યાચારીના દરેક ત્રાસથી હિફાઝત અને સલામતી મેળવવાની દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰی نَفْسِیْ وَدِیْنِیْ، بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰۤی اَهْلِیْ
وَمَالِیْ وَ وَلَدِیْ، بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰی مَا اَعْطَانِیَ اللّٰهُ،

اَللّٰهُ رَبِّیْ لَاۤ اُشْرِكُ بِهٖ شَیْئًا، اَللّٰهُ اَكْبَرُ۔ اَللّٰهُ
اَكْبَرُ ط اَللّٰهُ اَكْبَرُ۔ اَللّٰهُ اَكْبَرُ ط وَاَعَزُّ وَاَجَلُّ وَاَعْظَمُ
مِمَّاۤ اَخَافُ وَاَحْذَرُ عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَاۤ اِلٰهَ
غَیْرُكَ، اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِیْ وَمِنْ
شَرِّ كُلِّ شَیْطَانٍ مَّرِیْدٍ، وَّمِنْ شَرِّ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِیْدٍ،
فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِیَ اللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَیْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِیْمِ، اِنَّ وَلِیِّیَ اللّٰهُ الَّذِیْ
نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ یَتَوَلَّی الصَّالِحِیْنَ ط

અર્થ : અલ્લાહના નામની મદદથી પોતાનો જીવ અને પોતાના દીનની હિફાઝત (સુરક્ષા) માંગું છું અને એ જ પ્રમાણે અલ્લાહના નામની બરકતથી પોતાના ઘરવાળાઓ, માલ અને અવલાદની હિફાઝતનો તલબગાર છું. ઉપરાંત, અલ્લાહના પવિત્ર નામની બરકતથી દરેક તે વસ્તુની હિફાઝત તથા સલામતીનો તલબગાર છું જે અલ્લાહ તઆલાએ મને અર્પણ ફરમાવી. અલ્લાહ તઆલા મારો પાલનહાર છે અને હું અલ્લાહની સાથે કોઈ પણ વસ્તુને શરીક ઠેરવતો નથી. ખરેખર, અલ્લાહ જ મહાન છે, તે જ મહાન છે અને તે જ સૌથી મહાન છે અને અલ્લાહ તઆલા તે સઘળી વસ્તુઓથી મહાનતર છે, ગલબહવાળો અને ઉચ્ચ દરજ્જાવાળો છે, જેનાથી કે હું ડરું છું અને બીક અનુભવું છું. હે પરવરદિગાર ! તારી પનાહમાં

આવનાર જ ગાલિબ છે અને આપના વખાણ ઘણાં ઊંચા છે અને આપના સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી. હે અલ્લાહ ! હું પોતાના નફસની શરારત અને દરેક તોફાની શયતાન ઉપરાંત દરેક બળવાન ઝાલિમની શરારતથી પનાહ માંગું છું. છતાં પણ જો મુનાફિકો મોઢું ફેરવી લે તો (હે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ !) આપ ફરમાવી દો કે મને અલ્લાહ બસ છે, જેના સિવાય કોઈ મઅબૂદ નથી. તેના જ ઉપર મારો વિશ્વાસ છે અને તે જ અર્શે અઝીમનો માલિક છે. (સૂરએ 'તવબહ' : ૧૨૯)

બેશક, મારો પરવરદિગાર તો અલ્લાહ જ છે કે જેણે આ (સત્ય) કિતાબ (કુર્આન શરીફ) ઉતારી છે અને તે તો નેક બંદાઓની મદદ કર્યા જ કરે છે. (સૂરએ 'અઅ્રાફ' : ૧૯૬)

ફઝીલત : ઉપર દર્શાવેલ દુઆ હુઝૂર (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ પોતાના ખાસ ખાદિમ હઝરત અનસ ઈબ્ને માલિક (રદિ.)ને અચાનક આવી પડતી મુસીબતો અને દુર્ઘટનાઓથી બચવા માટે શિખવાડી હતી. આ દુઆની બરકતથી તેઓ દરેક પ્રકારનાં ઝુલ્મ-સિતમ અને ફિત્નાઓથી મહફૂઝ રહ્યા, ઘણાં સહાબ-એ-કિરામ (રદિ.)નો આ મા'મૂલ (નિત્યક્રમ) રહ્યો હતો. ઝાલિમના ઝુલ્મથી, જાદૂગરના જાદૂથી, શયતાનની શરારતથી અલ્લાહ તઆલા હિફાઝત ફરમાવશે અને કોઈ પ્રકારની તકલીફ અને આફતો પહોંચશે નહિ. (''જમ્ઉલ્ જવામિઅ'' - ૧૪/૪૮)

સવાર-સાંજ આ દુઆ એક વખત પઢયા કરો.

નોંધ : આ દુઆના કલિમાત અલગ–અલગ કિતાબોમાં અલગ–અલગ રીત થી નકલ થયેલા છે.

(**)

بِسْمِ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ، لَاقُوَّةَ
اِلَّا بِاللّٰهِ، بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى دِيْنِىْ وَنَفْسِىْ، بِسْمِ
اللّٰهِ عَلٰى اَهْلِىْ وَمَالِىْ، بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ
اَعْطَانِيْهِ رَبِّىْ، بِسْمِ اللّٰهِ خَيْرِ الْاَسْمَآءِ، بِسْمِ
اللّٰهِ رَبِّ الْاَرْضِ وَالسَّمَآءِ، بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِىْ
لَايَضُرُّ مَعَ اِسْمِهٖ دَاءٌ، بِسْمِ اللّٰهِ افْتَتَحْتُ وَعَلَى
اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ، لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ، لَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ،
لَاقُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ، وَاللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ،
اَللّٰهُ اَكْبَرُ، لَآاِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيْمُ الْكَرِيْمُ، لَآاِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ الْعَلِىُّ الْعَظِيْمُ، تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ
السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ، وَرَبُّ الْاَرَضِيْنَ،
وَمَا بَيْنَهُمَا، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ، عَزَّ جَارُكَ
وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَآاِلٰهَ غَيْرُكَ، اِجْعَلْنِىْ فِىْ جِوَارِكَ
مِنْ شَرِّ كُلِّ ذِىْ شَرٍّ، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ،
اِنَّ وَلِیِّ ـــ اللّٰهُ الَّذِىْ نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى

الصَّالِحِيْنَ، فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ط

(અલ્લામહ જલાલુદ્દીન સુયૂતી રહ. કૃત ''જમ્ઉલ જવામિઅ્'', ''તારીખે ઈબ્ને અસાકિર'', અબુશ્શૈખ રહ.કૃત ''કિતાબુસ્સવાબ'', શૈખ અબ્દુલ હક મુહદ્દિસ રહ. કૃત ''ઈસ્તીનાસુ અન્વારિલ્ કબ્સિ ફી શર્હિ દુઆઈ અનસ'', સંદર્ભ : ''આપકે મસાઈલ ઔર ઉન્કા હલ'' : ૮/૨૩૩-૨૩૪, ''કન્ઝુલ ઉમ્માલ'' : ભાગ-૨, પેજ : ૨૮૨/૨૮૩)

[૧૯]

અચાનક બનતા બુરા બનાવોથી બચવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ عَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَاَنْتَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ ط مَاشَآءَ اللّٰهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ط أَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ط وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ط اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِيْ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَآبَّةٍ اَنْتَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبِّيْ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! તું જ મારો પરવરદિગાર છે. તારા સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી. મેં સર્વ બાબતોમાં આપ પર જ ભરોસો કર્યો અને આપ જ પ્રતિષ્ઠિત અર્શના માલિક છો. અલ્લાહ જે ચાહશે તે થશે, જે નહીં ચાહશે તે ન થશે. ઈબાદત કરવાની અને ગુનાહોથી દૂર રહેવાની શકિત ઉચ્ચ મરતબાવાલા પરવરદિગારની તવફીક વગર

પ્રાપ્ત થઈ શકતી નથી. હું જાણું છું કે અલ્લાહ જ સર્વ વસ્તુઓ પર શકિત ધરાવનાર છે અને ખરેખર, અલ્લાહ તઆલાને સર્વ વસ્તુની સંપૂર્ણ ખબર છે. હે અલ્લાહ ! હું આપની પનાહ ચાહું છું પોતાની નફસની બુરાઈથી અને દરેક જાનવરની બુરાઈથી. આપ જ બધાંની પેશાનીને કાબૂમાં રાખનાર છો. ખરેખર, મારો પરવરદિગાર સીધો રસ્તો બતાવે છે.

ફઝીલત : હઝરત અબુ દરદાઅ્ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું કે, જે માણસ ઉપરના કલિમાતને સવારના સમયે પઢે તો સાંજ સુધી અને સાંજના સમયે પઢે તો સવાર સુધી તેના ઉપર કોઈપણ આફત (મુસીબત) આવી શકતી નથી.

('ઈબ્નુસ્સુન્ની' : ૫૭, 'અદુઅઆઅ' : ૨/૯૫૪, 'નુઝુલુલ્ અબરાર' : ૧૧૬)

અનુભવ

જાની અને માલી દુર્ઘટનાઓથી બચવાનો વઝીફો

હઝરત તલક ઈબ્ને હબીબ (રહ.) ફરમાવે છે કે એક માણસ હઝરત અબુ દરદાઅ્ (રદિ.)ની ખિદમતમાં હાજર થયો અને અરજ કરી કે, ''આપનું મકાન સળગી ગયું છે.'' આપે ફરમાવ્યું : ''સળગ્યું નથી.'' પછી બીજા એક માણસે આવીને કહ્યું : ''હે અબુ દરદાઅ્ ! આગની જવાળાઓ અને આગના લપકારા બહુ જ બુલંદ થયા ; પરંતુ જયારે આપના મકાન સુધી આગ પહોંચી તો આગ ઓલવાઈ ગઈ.'' આપે ફરમાવ્યું : ''હું સારી પેઠે જાણતો હતો કે, અલ્લાહ તઆલા એવું કંઈ કરશે નહિ (કે જેથી મારું મકાન સળગી ઊઠે), કારણ કે મેં રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમથી સાંભળ્યું

છે કે, જે માણસ સવારના સમયે આ (નિમ્ન લિખિત) કલિમાત પઢી લેશે, તો સાંજ સુધી એને કોઈ મુસીબત પહોંચશે નહિ અને સાંજના સમયે આ કલિમાત પઢી લેશે, તો સવાર સુધી એને કોઈ મુસીબત પહોંચશે નહિ'' (મેં સવારે આ કલિમાત પઢયા હતા, એ કારણે મને યકીન હતું કે મારું મકાન સળગી શકશે નહિ). તે કલિમાત ઉપર પ્રમાણે છે.

('દયલમી', સંદર્ભ : 'કન્ઝુલ ઉમ્માલ' : ૨/૧૬૨-૧૬૩, નવવી કૃત ''ઈબ્નુસ્સુન્ની'', સંદર્ભ : અલ અઝ્કાર : ૭૫)

[૨૦]

રંજ-ગમને દૂર કરવા અને કર્ઝની અદાયગી માટે પઢવાની દુઆઓ

(૧)

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِکَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَاَعُوْذُبِکَ مِنَ الْعِجْزِ وَالْکَسَلِ وَاَعُوْذُبِکَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَاَعُوْذُبِکَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું દરેક ફિક્ર અને રંજથી તારી પનાહ ચાહું છું ; અને મજબૂર-નિઃસહાય થઈ જવાથી તથા આળસથી તારી પનાહ ચાહું છું ; અને બુઝદિલી તથા કંજૂસાઈથી તારી પનાહ ચાહું છું ; અને કર્ઝના ગલ્બહ (દબાણ) તથા લોકોના મારા પર વર્ચસ્વ જમાવી લેવાથી તારી પનાહ ચાહું છું. ('હયાતુસ્સહાબા' : ૩/૫૩૩)

અનુભવ

બેબસ કરી દેનારું કર્ઝ અદા થઈ ગયું

ફઝીલત : હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી (રદિ.) ફરમાવે છે : હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ એક દિવસ મસ્જિદમાં તશરીફ લાવ્યા. અચાનક આપની નજર એક અન્સારી સહાબી અબૂ ઉમામહ (રદિ.) પર પડી. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : હે અબૂ ઉમામહ (રદિ.) ! શી વાત છે ? તમે આજે મસ્જિદમાં નમાઝના સમય વગર બીજા સમયમાં બેઠેલા નજર આવી રહ્યા છો ? '' તેમણે જવાબ આપ્યો : ''યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! બેહદ (અપાર) ચિંતા અને કર્ઝે મને ઘેરી લીધો છે.''હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''શું હું તમને એવી દુઆ ન શિખવાડું કે જયારે તમે તે દુઆ પઢશો તો અલ્લાહ તઆલા તમારી ચિંતા દૂર કરી દેશે અને કર્ઝ અદા કરાવી દેશે.'' તેમણે કહ્યું : ''યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! જરૂર શિખવી દો.'' હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''સવારે અને સાંજે આ (ઉપર જણાવેલ) દુઆ પઢયા કરો.''

હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) ફરમાવે છે : ''મેં એ પ્રમાણે કર્યું તો અલ્લાહ તઆલાએ મારી ચિંતાને પણ દૂર કરી દીધી અને મારું કર્ઝ પણ બધું અદા કરાવી દીધું.''

('હયાતુસ્સહાબા' : ૩/૫૩૩, 'સુબુલુલ્ હુદા વર્રશાદ' : ૧૦/૨૨૪, 'અબૂ દાવૂદ શરીફ' : ૨/૩૭૦)

કર્ઝની અદાયગી માટે

(૨)

اَللّٰهُمَّ فَارِجَ الْهَمِّ، كَاشِفَ الْغَمِّ، مُجِيْبَ الدَّعْوَةِ
الْمُضْطَرِّيْنَ رَحْمٰنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَرَحِيْمَهُمَا،
اَنْتَ تَرْحَمُنِيْ، فَارْحَمْنِيْ بِرَحْمَةٍ تُغْنِيْنِيْ بِهَا
عَنْ رَّحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હે ગમને દૂર કરવાવાળા ! હે પરેશાનીને દૂર કરવાવાળા ! હે મજબૂર-લાચારોની પુકાર પર પહોંચવાવાળા ! હે દુનિયા અને આખિરતમાં મોટી મહેરબાની કરવાવાળા અને બંને જહાનમાં બેહદ રહમ કરવાવાળા ! માત્ર તું મારા ઉપર મહેરબાની કરીશ, તો તું મારા ઉપર એવી રહમત ઉતાર કે જેના કારણે તું મને તારા સિવાય દરેકની મહેરબાનીથી બેનિયાઝ કરી દે.

અનુભવ

ફઝીલત : હઝરત આઈશા (રદિ.) ફરમાવે છે કે, હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક (રદિ.)એ મને ફરમાવ્યું કે, હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ મને એક દુઆ શિખવાડી છે, તે તમે સાંભળી ? મેં પૂછયું કે તે દુઆ કઈ છે ? ફરમાવ્યું : હઝરત ઈસા (અલૈ.) પોતાના અસ્હાબને આ દુઆ શિખવાડયા કરતા હતા. અગર કોઈના ઉપર પહાડ જેટલા સોના બરાબર કર્ઝ હોય તો તે પણ અલ્લાહ તઆલા તેનાથી અદા કરાવી દેશે. મારા ઉપર કંઈક

કર્ઝ હતું, તે કર્ઝ મને ઘણું ભારે-વધારે માલૂમ પડતું હતું તો હું આ દુઆ પઢતો રહ્યો. બસ, અલ્લાહ તઆલાએ મારા કર્ઝની અદાયગી માટેનો બંદોબસ્ત કરી દીધો.

હઝરત આઈશા (રદિ.) ફરમાવે છે કે, અસ્મા બિન્તે ઉમૈસનું મારા ઝિમ્મે એક દીનાર અને ત્રણ દિરહમ કર્ઝ હતું. જયારે તે મારી પાસે આવતાં તો મને એમનું મોઢું જોવાની-મુલાકાત કરવાની પણ શરમ આવતી. મારી પાસે કર્ઝ અદા કરવા માટે કંઈ પણ ન હતું, તો હું આ દુઆ પઢતી રહી. થોડો જ સમય વીત્યો હશે કે અલ્લાહ તઆલાએ મને જબરદસ્ત (માલી એ'તિબારથી) નવાઝી, જે ન સદકો હતો અને ન કોઈની મિલકત હતી. મારા કર્ઝને પણ સારી રીતે અદા કરી દીધું અને અબ્દુર્રહમાન (હઝરત આઈશા (રદિ.)ના ભાઈ) ની બેટીને મેં ત્રણ અવકિયાના વજન બરાબર ચાંદીનું ઘરેણું પહેરાવ્યું અને ઘણી વધારે બચત પણ થઈ. ('અલ મુસ્તદરક' : હવાલા નં. ૧૯૪૧, ૨/૧૯૮)

કર્ઝની અદાયગી માટેની દુઆ

(૩)

اَللّٰهُمَّ اكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ
وَاَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَنْ مَّنْ سِوَاكَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! હરામથી બચાવી, પોતાના હલાલ વડે તું મારી કિફાલત ફરમાવ (તું મારા વતી જવાબદાર બની જા) અને પોતાના ફઝલ વડે તું મને પોતાના ગેરથી બેનિયાઝ ફરમાવી દે.

('મિશ્કાત')

આ કલિમાત હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ હઝરત અલી (રદિ.)ને શીખવ્યા હતા. જયારે એમની સામે એક માણસે પોતાની આર્થિક નબળાઈ અને માલી મજબૂરીનો ઉલ્લેખ કર્યો તો એમણે ફરમાવ્યું : શું હું તમને તે કલિમાત ન બતાવું, જે મને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ શીખવ્યા હતા ? જો મોટા પહાડ જેટલુંય તમારા માથે કર્ઝ હશે તો અલ્લાહ તઆલા અદા ફરમાવી દેશે. ત્યાર બાદ તેમણે મજકૂર દુઆ બતાવી.

('તિર્મિઝી શરીફ', 'મિશ્કાત શરીફ')

કર્ઝ અદા થવા અને બરકત માટે દુઆ

(૪)

દરેક ફર્ઝ નમાઝ બાદ તેમજ નફલ નમાઝ બાદ આ દુઆ પઢે :

قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَآءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَآءُ ۫ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٦﴾ تُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ ۫ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۫ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

(ال عمران ٣: ٢٦-٢٧)

(સૂરએ આલે ઈમરાન, આયત : ૨૬, ૨૭)

اَللّٰهُمَّ اكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મુલ્ક (હુકૂમત– બાદશાહત)ના માલિક ! તું જેને ચાહે તેને મુલ્ક (હુકૂમત– બાદશાહત) આપે છે અને ચાહે તેનાથી મુલ્ક છીનવી લે છે તેમજ ચાહે તેને ઈઝઝત આપે છે અને ચાહે તેને ઝિલ્લત આપે છે. તારા જ હાથમાં ભલાઈ છે. બેશક, તું દરેક ચીજ પર કાદિર (શકિતમાન) છે. તું રાતને દિવસમાં દાખલ કરે છે અને દિવસને રાતમાં દાખલ કરે છે તથા તું જીવિતને કાઢે છે મુર્દામાંથી અને મુર્દાને કાઢે છે જીવિતમાંથી તેમજ તું જેને ચાહે તેને અમાપ રોઝી આપે છે. (સૂરએ આલે ઈમરાન, આયત : ૨૬, ૨૭)

હે અલ્લાહ તઆલા ! હરામથી બચાવી, પોતાના હલાલ વડે તું મારી કિફાલત ફરમાવ (તું મારા વતી જવાબદાર બની જા) અને પોતાના ફઝલ વડે તું મને તારા સિવાયથી બેનિયાઝ ફરમાવી દે.

('મિશ્કાત')

[૨૧]

પહાડના બરાબર કર્ઝથી છુટકારો પામવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ مٰلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَآءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَآءُ ۫ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٦﴾ تُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ

وَتُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ ۫ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۫ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
رَحْمٰنَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ تُعْطِيْهِمَا مَنْ
تَشَاءُ وَتَمْنَعُ مِنْهُمَا مَنْ تَشَاءُ، اِرْحَمْنِيْ
رَحْمَةً تُغْنِيْنِيْ بِهَا عَنْ رَّحْمَةِ مَنْ سِوَاكَ ط

અર્થ : "હે અલ્લાહ ! હે તમામ મુલ્કના માલિક ! તું (મુલ્કનો જેટલો હિસ્સો ચાહે) જેને ચાહે તેને આપે છે અને જેનાથી ચાહે મુલ્ક(નો હિસ્સો) લઈ લે છે અને જેને ચાહે ગાલિબ કરી દે છે અને જેને ચાહે પરાસ્ત કરી દે છે. તારા જ ઈખ્તિયારમાં બધી ભલાઈ છે. બેશક, તું જ દરેક ચીજ પર પૂરી કુદરત રાખવાવાળો છે.

હે દુનિયા અને આખિરતના મહેરબાન બાદશાહ ! તું જેને ચાહે બંને (દુનિયા તથા આખિરત) અતા ફરમાવે અને જેને ચાહે બંનેને રોકી દે છે, મારા ઉપર એવી રહમત ફરમાવ જેના ઝરીઆથી તારા સિવાયની રહમતથી મને મુસ્તગ્ની-બેપરવા કરી દે."

(મજમઉઝ ઝવાઈદ : ૧/૨૧૭, અલ અદઈય્યહ,
અદુઆઉ લિ-કઝાઈદૈન, રકમ : ૧૭૪૪૩)

ફઝીલત : હઝરત મુઆઝ બિન જબલ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, એક વખત રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ જુમ્આના દિવસે મને ન જોયો. જયારે આપ(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ નમાઝ પઢાવી તો મારી પાસે તશરીફ લાવ્યા અને

ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે, તમે જુમ્આના દિવસે કેમ ન આવ્યા ? મેં કહ્યું કે, યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! મારા ઉપર એક યહૂદીનું એક અવકિયહ ચાંદી કર્ઝ હતું. હું આપની પાસે આવી રહ્યો હતો, પરંતુ રસ્તામાં એણે મને રોકી લીધો. બસ, આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : હે મુઆઝ ! શું હું તમને એવી દુઆ ન બતાવી દઉં કે જેને તમે પઢો તો અગર તમારા ઉપર પહાડના બરાબર (અને એક રિવાયતના મુતાબિક ઉહદ પહાડના બરાબર) કર્ઝ હશે તો અલ્લાહ તબારક વ તઆલા એને અદા ફરમાવી દેશે. પછી આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઉપરોકત દુઆ તાલીમ ફરમાવી.

[૨૨]

પરેશાનહાલી અને કર્ઝ દૂર કરવા માટેની દુઆ

સૂચના :

દરરોજ સવારે આ દુઆ પઢે :

بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى نَفْسِيْ وَاَهْلِيْ وَمَالِيْ، اَللّٰهُمَّ بَارِكْ
لِيْ فِيْمَا قُدِّرَ لِيْ وَارْضِنِيْ بِمَا قَضَيْتَ حَتّٰى لَا اُحِبَّ
تَعْجِيْلَ شَيْءٍ اَخَّرْتَ وَتَاْخِيْرَ شَيْءٍ عَجَّلْتَ ط

અર્થ : મારા જાન અને (મારા) ઘરવાળા અને (મારા) માલને અલ્લાહને સોંપું છું. હે અલ્લાહ ! જે ચીજો મારી કિસ્મતમાં તેં લખી છે તેમાં બરકત આપ અને તારા હુકમ પર મને રાજી રાખ. જે ચીજ મોડેથી (વિલંબથી) મળનાર હોય તે જલદી મળે એવી ઈચ્છા ન કરું

અને જે ચીઝ જલદી મળનાર હોય તે મોડેથી (વિલંબથી) મળે એવી (હું) ઈચ્છા ન કરું. ('મિશ્કાત શરીફ')

[૨૩]

માલમાં વૃદ્ધિ અને કર્ઝની અદાયગી માટેની દુઆ

હઝરત બદ્ર બિન અબ્દુલ્લાહ અલ્ મુઝની (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, મેં અરજ કરી : યા રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! હું પોતાનાં બાળબચ્ચાં માટે કમાનાર એક વ્યક્તિ છું, મારા માલમાં વધારો થતો નથી, તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : હે બદ્ર બિન અબ્દુલ્લાહ (રદિ.)! જ્યારે તમે સવાર કરો, તો આ પ્રમાણે (આ કલિમાત) પઢયા કરો :

بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى نَفْسِىْ، بِسْمِ اللّٰهِ عَلٰى اَهْلِىْ وَمَالِىْ،
اَللّٰهُمَّ رَضِّنِىْ بِمَا قَضَيْتَ لِىْ وَعَافِنِىْ فِيْمَا اَبْقَيْتَ
حَتّٰى لَا اُحِبَّ تَعْجِيْلَ مَا اَخَّرْتَ
وَلَا تَاْخِيْرَ مَا عَجَّلْتَ ؕ

અર્થ : અલ્લાહના નામની (બરકત નાઝિલ થાય) મારી ઝાત પર તથા અલ્લાહના નામની (બરકત નાઝિલ થાય) મારા બાળબચ્ચાં અને મારા માલ પર. હે અલ્લાહ ! જે વાતનો તું મારા માટે ફેંસલો કરે, તેના પર તું મને રાજી રાખ અને જે ચીજ–વસ્તુને તું (મારા માટે) બાકી રાખે, તેમાં તું મને આફિયત અતા ફરમાવ, અહિંયા

સુધી કે હું એવી ચીજ (પ્રાપ્ત કરવા)માં ઉતાવળ કરવાને પસંદ ન કરું, જેને તું મુઅખ્ખર (વિલંબિત) કરે અને હું એવી ચીજના વિલંબને પસંદ ન કરું, જેમાં તું જલદી કરે.

હું આ કલિમાતને પઢવા લાગ્યો, તો મારા માલમાં વધારો થઈ ગયો અને મારું કર્ઝ (પણ) અદા થઈ ગયું તથા અલ્લાહ તઆલાએ મને અને મારા બાળબચ્ચાં–પરિવારજનોને ગની (ધનવાન–બેનિયાઝ) બનાવી દીધાં.

('અબૂ નુઐમ', 'મુન્તખબ કન્ઝુલ ઉમ્માલ' : ૧૨૪)

[૨૪]

બેનિયાઝી, ડર(બીક), રોઝી, કર્ઝ અને દુશ્મનોથી હિફાઝત માટે દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ
يَا اَللّٰهُ يَا اَحَدُ يَا وَاحِدُ يَا مَوْجُوْدُ يَا جَوَّادُ يَا بَاسِطُ
يَا كَرِيْمُ يَا وَهَّابُ يَا ذَا الطَّوْلِ يَا غَنِيُّ يَا مُغْنِىْ
يَا فَتَّاحُ يَا رَزَّاقُ يَا عَلِيْمُ يَا حَكِيْمُ يَا حَىُّ يَا قَيُّوْمُ
يَا رَحْمٰنُ يَا رَحِيْمُ يَا بَدِيْعَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ نَفِّحْنِىْ
مِنْكَ بِنَفْحَةِ خَيْرٍ تُغْنِيْنِىْ بِهَا عَمَّنْ سِوَاكَ اِنْ

تَسْتَفْتِحُوْا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ
فَتْحًا مُّبِيْنًا ط نَصْرٌ مِّنَ اللّٰهِ وَفَتْحٌ قَرِيْبٌ ط اَللّٰهُمَّ
يَا غَنِيُّ يَا حَمِيْدُ يَا مُبْدِئُ يَا مُعِيْدُ يَا وَدُوْدُ
يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيْدُ يَا فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ ط اِكْفِنِيْ
بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ
سِوَاكَ وَاحْفَظْنِيْ بِمَا حَفِظْتَ بِهِ الذِّكْرَ وَانْصُرْنِيْ
بِمَا نَصَرْتَ بِهِ الرُّسُلَ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ط

(الترغيب)

અર્થ : હે અલ્લાહ! હે પોતાની ખુદાઈમાં અનન્ય ! હે પોતાની મઅબૂદિયતમાં અજોડ ! હે મવજૂદ ! હે ઘણાં સખી ! હે ઘણું આપનાર ! હે કરમ-કૃપા કરનાર ! હે (અમારી) લાયકાત વગર ઘણું આપનાર ! હે(મખ્લૂકથી) બેનિયાઝ કરનાર ! હે મુશ્કેલીઓ દૂર કરનાર ! હે રોઝી આપનાર ! હે ઈલ્મવાળા ! હે હિકમતવાળા ! હે હંમેશા અમર રહેનાર ! હે હંમેશા કાયમ રહેનાર ! હે રહમાન ! હે રહીમ ! હે આસમાન અને જમીનના સર્જનહાર ! હે જલાલ અને ઈકરામવાળા ! હે ઘણી મહેરબાની કરવાવાળા ! હે ઘણા એહસાનવાળા ! તારા તરફથી ભલાઈની એવી રૂહ ફૂંકી દે કે તેનાથી તું મને તારા સિવાય અન્યોથી બેનિયાઝ કરી દે. જો તમે ફતહ અને કામિયાબી ચાહશો તો તમને કામિયાબી મળશે. બેશક, અમે આપને

ખુલ્લી ફતહ આપી. અલ્લાહના તરફથી મદદ અને ફતહ નજદીક છે. હે અલ્લાહ ! હે ગની ! હે તારીફના લાયક ! હે મવજૂદ ! હે સૌને જીવંત કરનારા ! હે નેક લોકોથી મુહબ્બત કરનાર ! હે અર્શના માલિક અને અઝમતવાળા ! હે પોતાના ઈરાદાને પૂરા કરનાર ! મને હરામ રોઝીથી બચાવ અને હલાલ રોઝી આપ. મારા માટે તું કાફી થઈ જા, અને પોતાના ફઝલથી પોતાના સિવાય અન્યોથી મને બેનિયાઝ કરી દે. અને પોતાની કુદરતે કામિલહના વાસ્તે જેનાથી તેં કુર્આને કરીમની હિફાઝત કરી છે, મારી (પણ) હિફાઝત કર, અને મારી મદદ કર પોતાની પૂરી કુદરતના મારફતે જેનાથી તેં પોતાના રસૂલોની મદદ કરી. બેશક, તું દરેક ચીજ પર સર્વશકિતમાન છે.

('તરગીબ')

ફઝીલત

જે શખ્સ ઉપરની દુઆને દરેક નમાઝ બાદ પાબંદીથી પઢશે, ખાસ કરીને જુમ્આની નમાઝ બાદ તો અલ્લાહ તઆલા

* દરેક ડર (બીક)થી તેની હિફાઝત કરશે અને
* તેના દુશ્મનોથી તેને મદદ કરશે,
* તેને બેનિયાઝ કરશે અને
* તેને ગુમાન (ધારણા) પણ ન હોય તેવી જગ્યાએથી તેને રોઝી આપશે, અને–
* તેની જિંદગી તેના પર આસાન કરશે અને
* તેનું કર્ઝ અદા કરશે, ભલે ને તે પહાડ બરાબર હશે, અલ્લાહ તઆલા પોતાના ફઝલો-કરમથી તેને પૂરું કરશે. ('તરગીબ')

[૨૫]

ઝુલ્મ અને હલાકતથી હિફાઝત તથા દરેક પ્રકારની પરેશાનીથી છુટકારાની ખાસ દુઆ

દુઆ–એ–કર્બ :

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْعَظِيْمُ الْحَلِيْمُ ط لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ط لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ رَبُّ السَّمٰوٰتِ
وَرَبُّ الْاَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ ط

ફઝીલત : બુખારી શરીફ અને મુસ્લિમ શરીફમાં છે કે, હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને જયારે કોઈ બેચેની અને પરેશાનીનો સામનો કરવો પડતો, તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઉપરની દુઆ પઢતા હતા.

ઈમામ તબરી (રહ.)એ ફરમાવ્યું કે, સલફે સાલિહીન (પૂર્વજ બુઝુર્ગો) આ દુઆને ‘‘દુઆએ કર્બ’’ તરીકે ઓળખતા હતા અને મુસીબત તથા પરેશાની વખતે આ કલિમાત પઢીને દુઆ માંગતા રહેતા હતા. (‘કુતુર્બી’, ‘મઆરિફુલ કુર્આન’ : ૪/૫૧૧)

[૨૬]

સખત પરેશાની વખતે પઢવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِنَا وَاٰمِنْ رَّوْعَاتِنَا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! અમારા એબોને છૂપા રાખ અને અમારી ગભરામણને સંતોષ અને શાંતિથી બદલી આપ.

ફઝીલત : હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી (રદિ.) ફરમાવે છે કે, અમે ગઝવ-એ-ખન્દકના દિવસે હઝરત નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની સેવામાં અરજ ગુઝારી કે, યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! શું આવા નાઝુક અને કપરા સમયે પઢવાની એવી કોઈ દુઆ છે, જેની મદદથી અમે બારગાહે ઈલાહીમાં અરજ ગુઝારી શકીએ ? કારણ કે, અમારાં દિલ ગભરામણથી ઊછળી ઊછળીને ગળે આવી રહ્યાં છે. જવાબમાં આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ મજકૂર દુઆ પઢવાની તલ્કીન ફરમાવી. (‘મુસ્નદે અહમદ’)

[૨૭]

ચિંતા અને પરેશાની વખતે પઢવાની દુઆ

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ
يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ط

અર્થ : હે તે ઝાત, જે હંમેશા જીવંત અને કાયમ રહેવાવાળી છે ! હે જલાલ અને ઈઝ્ઝતવાળી ઝાત ! તારી રહમત વડે હું મદદ ચાહું છું.

ફઝીલત : હઝરત અનસ (રદિ.)નું બયાન છે કે, આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ને જ્યારે કોઈ મુસીબત અને પરેશાની લાગુ પડતી તો આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) મજકૂર દુઆ પઢતા હતા. (‘નસાઈ શરીફ’)

[૨૮]

દુનિયા અને આખિરતના તમામ ગમોથી છુટકારો

حَسْبِيَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿١٢٩﴾ (التوبة ٩:١٢٩)

અર્થ : અલ્લાહ મને બસ છે. તેના સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી, મને તેના ઉપર ભરોસો છે અને તે જ મોટા તખ્તનો માલિક છે.

ખાસિયત : હઝરત અબુ દરદાઅ્(રદિ.)ની રિવાયત મુજબ જે માણસ દરરોજ સવાર–સાંજ ૭ વાર આ દુઆ પઢશે તો દુનિયા અને આખિરતના તમામ ગમોથી અલ્લાહ તઆલા તેને છુટકારો આપશે. ('ઈબ્નુસ્સુન્ની', 'હિસ્ન' : ૧૫૯)

બીજી રિવાયતમાં છે કે એને પઢનાર ઊંચી જગ્યાએથી પડવા, ડૂબવા કે બળવાથી મરશે નહિં.

('રૂહુલ મઆની' પેજ-૫૩, પારહ-૧૧, 'અબૂ દાવૂદ')

[૨૯]

જે માણસ દુનિયાના બધા સહારાથી નાઉમ્મીદ થઈ ગયો હોય તેના માટે એક સર્વગાહી દુઆ

اَللّٰهُمَّ رَحْمَتَكَ اَرْجُوْا فَلَا تَكِلْنِيْ اِلَىَّ طَرْفَةَ

عَيْنٍ وَاَصْلِحْ لِيْ شَأْنِيْ كُلَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારી રહમતની આશા રાખું છું કે તું મને એક

ઘડી માટે પણ મારા નફસના હવાલે કરીશ નહિ અને મારાં બધાં જ કામોને દુરુસ્ત ફરમાવી દે. (બેશક) તારા સિવાય કોઈ હાકિમ અને મા'બૂદ નથી. ('તિર્મિઝી શરીફ')

[૩૦]

અલ્લાહ તઆલા ગમને ખુશીથી બદલી આપશે

اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ اَمَتِكَ،

نَاصِيَتِيْ بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ عَدْلٌ فِيَّ

قَضَاۤؤُكَ، اَسْئَلُكَ بِكُلِّ اِسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهٖ

نَفْسَكَ اَوْ عَلَّمْتَهٗ اَحَدًا مِّنْ خَلْقِكَ اَوْ اَنْزَلْتَهٗ فِيْ

كِتَابِكَ اَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهٖ فِيْ عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ

اَنْ تَجْعَلَ الْقُرْاٰنَ رَبِيْعَ قَلْبِيْ وَ نُوْرَ صَدْرِيْ،

وَجَلَاۤءَ حُزْنِيْ، وَذَهَابَ هَمِّيْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારો ગુલામ છું અને તારા ગુલામનો પુત્ર છું અને તારી બાંદીનો પુત્ર છું. મારી પેશાની તારા કબજામાં છે. તારો હુકમ મારા ઉપર ચાલે છે, મારા વિશે કરેલો તારો ફેંસલો ઈન્સાફવાળો છે. હું તારાથી તારા તે ઈસ્મે આ'ઝમના વસીલાથી દુઆ કરું છું કે જે નામ તારા માટે ખાસ છે અથવા તેં પોતાની કોઈ મખ્લૂકને શિખવાડયાં છે અથવા કુર્આનમાં ઉતાર્યાં છે અથવા પોતાના ગૈબના ખઝાનામાં મહફૂઝ રાખ્યાં છે કે તું કુર્આનને મારા દિલની બહાર, મારી આંખોની રોશની બનાવી દે અને મારા ગમ

અને પરેશાનીઓને ખત્મ થવાનો ઝરીઓ બનાવી દે.

ફઝીલત : હદીષ શરીફમાં છે કે, જે માણસ કોઈ ગમ યા ફિક્રમાં પરેશાન હોય તો તે આ કલિમાત-શબ્દોના ઝરીએ દુઆ કરે.

ઈર્શાદ ફરમાવ્યો : જે માણસ પણ આ કલિમાત પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા એના ગમ–પરેશાનીને યકીનન કુશાદગી–વિશાળતાથી બદલી આપશે.

સહાબએ કિરામ (રદિ.)એ ફરમાવ્યું :
શું અમે (આ દુઆ) બીજાઓને પણ ન શીખવીએ ?

હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે :
'કેમ નહિ, તમે આ કલિમાત–દુઆની તાલીમ આપો.'

('મુસ્નદે અહમદ' ૩૭૦૪, ૧/૬૪૬)

[૩૧]

દિવસ દરમિયાન દરેક બુરાઈથી મહફૂઝ રહેવાની દુઆ

حٰمٓ ۚ ① تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ۙ ② غَافِرِ الذَّنْۢبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيْدِ الْعِقَابِ ۙ ذِى الطَّوْلِ ؕ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ③ (المؤمن ٤٠: ١-٣)

અર્થ : હા–મીમ. આ કિતાબ (કુર્આન) અલ્લાહ તઆલા તરફથી ઉતારવામાં આવી છે, જે ઝબરદસ્ત (અને) દરેક વસ્તુને જાણનાર છે, જે ગુનાહોને માફ કરનાર અને તૌબા કબૂલ કરનાર છે,

કુદરતવાળો છે. તેના સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી. સૌએ તેના જ તરફ પાછા ફરવાનું છે. (સૂરએ મુઅમિન, આયત : ૧,૨,૩)

ફઝીલત : હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, શરૂ દિવસમાં જે કોઈ માણસ આયતુલ કુર્સી અને સૂરએ મુઅ્મિનની (મજકૂર) પહેલી ત્રણ આયતો પઢશે, તો તે માણસ તે દિવસે દરેક પ્રકારની બુરાઈ અને મુસીબતથી સુરક્ષિત રહેશે. ('મુસ્નદે બઝ્ઝાર')

[૩૨]

દરેક પ્રકારની આફત–બલાથી બચેલો રહેશે

اَللّٰهُ حَفِيْظٌ لَطِيْفٌ قَدِيْمٌ اَزَلِيٌّ حَيٌّ قَيُّوْمٌ لَّا يَنَامُ ؕ

ફઝીલત : જે માણસ સફરમાં આ દુઆ સાત વાર પઢશે તો તે દરેક પ્રકારની આફત–બલાથી બચેલો રહેશે. લખીને સાથે રાખશે તો સવારીના ખતરાથી મહફૂઝ રહેશે. લખીને જો ઘરમાં અથવા પેટીમાં રાખશે તો ચોરીનો ડર ન રહેશે. રોજ સવાર-સાંજ ૧૧ વાર પઢશે તો અમનો–અમાનમાં રહેશે. માલમાં બરકત થશે; દુ:ખ–પરેશાની દૂર થશે. ('મુફીદ દુઆઓંકા ગુલદસ્તા')

[૩૩]

મુશ્કિલ કામની આસાની માટે અને સંકટ સમયે પઢવાની દુઆ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

اَللّٰهُمَّ لَا سَهْلَ اِلَّا مَا جَعَلْتَهٗ سَهْلًا وَّاَنْتَ

تَجْعَلُ الْحَزْنَ سَهْلًا اِذَا شِئْتَ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! કોઈ પણ કામ આસાન નથી, સિવાય કે જેને તું આસાન કરી દે અને જ્યારે તું ચાહે છે ત્યારે પથરાળ જમીન (મુશ્કિલ કામો)ને પણ નરમ અને હમવાર (સપાટ) કરી દે છે.

('હિસ્ને હસીન')

[૩૪]

કોઈને મુસીબતમાં જુએ તો પઢે

''اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ عَافَانِىْ مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهٖ
وَفَضَّلَنِىْ عَلٰى كَثِيْرٍ مِّمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيْلًا ط'' (ترمذی)

અર્થ : સઘળા વખાણો તે અલ્લાહ તઆલા માટે છે, જેણે મને આફિયત બખ્શી અને સુરક્ષિત રાખ્યો, તે મુસીબત અને આફતથી જેમાં તું સંડોવાયેલો છે તથા પોતાની ઘણી મખ્લૂકના ઉપર મને ફઝીલત આપી.

ફઝીલત : હઝરત રસૂલે ખુદા(સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, જે માણસ કોઈ દુ:ખી અને મુસીબતમાં આવી પડેલ આદમીને જોઈ મજકૂર દુઆ પઢશે તો એ દુઆને પઢવાવાળો ગમે તેવી મુસીબતથી મહફૂઝ રહેશે. ('તિર્મિઝી')

નોટ : આ દુઆ એટલા ધીમા અવાજે પઢવી જોઈએ કે તેને મુસીબતગ્રસ્ત વ્યકિત સાંભળી ન શકે.

'સુનને તિર્મિઝીમાં ઉપરોકત રિવાયત નોંધ્યા પછી હઝરત અબૂ

જા'ફરથી નકલ કરાયું છે કે, આ શબ્દો પોતાના દિલમાં (મનોમન) કહે અને મુસીબતગ્રસ્ત વ્યકિતને આ શબ્દો સંભળાવે નહિ (અકાબિર–પૂર્વજ બુઝુર્ગોએ સૂચવ્યું છે કે, જો તે વ્યકિત કોઈ મુસીબતમાં સપડાયેલી હોય તો એ સાંભળી શકે એવી રીતે ન કહે અને જો તે વ્યકિત કોઈ ગુનાહમાં ગિરફતાર હોય તો એ સાંભળી શકે એવી રીતે કહે, જેથી તે બોધ ગ્રહણ કરે–ઈબ્રત પકડે). ('હિસ્ન' : ૩૬૬) હસન ભડકોદ્રવી,

[૩૫]

મુસીબતનો અજ્ર (વળતર) અને નેઅ્‌મલ્ બદલ હાસિલ થવાની દુઆ

اَللّٰهُمَّ اْجُرْنِىْ فِىْ مُصِيْبَتِىْ وَاخْلُفْ لِىْ خَيْرًا مِّنْهَا ط

અર્થ : હે અલ્લાહ તઆલા ! મને પોતાની આ મુસીબતમાં અજર અતા ફરમાવ અને મારા માટે એનાથી પણ સારી વસ્તુની વ્યવસ્થા ફરમાવ.

ફઝીલત : હઝરત ઉમ્મે સલમહ રદિયલ્લાહુ અન્હાથી રિવાયત છે કે, હુઝૂરે અનવર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈર્શાદ ફરમાવ્યો : ''જે મુસલમાન કોઈ મુસીબતમાં સપડાયેલો હોય અને અલ્લાહ તઆલાના ઈર્શાદ પ્રમાણે

اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ۝١٥٦ (البقرة ٢: ١٥٦)

[ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન]

પઢે અને પછી આ દુઆ માંગે :

હે અલ્લાહ ! તું મારી આ મુસીબતમાં મને અજ્ર અતા ફરમાવ

અને બેહતરીન (શ્રેષ્ઠ) બદલો અર્પણ ફરમાવ, તો અલ્લાહ તઆલા તે મુસીબતમાં તેને બદલો અતા ફરમાવે છે અને બેહતરીન (શ્રેષ્ઠ) બદલાથી નવાઝે છે.'' ['મુસ્લિમ શરીફ']

[૩૬]

હાજત તત્કાળ પૂરી થવાની દુઆ

اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ، وَاَتَوَجَّہُ اِلَیْکَ بِنَبِیِّکَ سَیِّدِنَا مُحَمَّدِ نِ النَّبِیِّ الرَّحْمَۃِ، (یَارَسُوْلَ اللّٰہِ) اِنِّیْ تَوَجَّھْتُ بِکَ اِلٰی رَبِّیْ فِیْ حَاجَتِیْ "ھٰذِہٖ" لِتُقْضٰی لِیْ اَللّٰھُمَّ فَشَفِّعْہُ فِیَّ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! હું તારાથી માંગું છું અને તારી તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરું છું, તારા નબી સય્યિદુના મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના તુફૈલથી જે નબીએ રહમત છે. યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! હું આપના તુફૈલથી પોતાના રબના તરફ પોતાની હાજતના માટે ધ્યાનિત થયો, જેથી મારી હાજત પૂરી કરવામાં આવે. હે અલ્લાહ ! તું આપ (સલ.)ને મારા હકમાં શફાઅત (ભલામણ) કરનાર બનાવ અને કબૂલ ફરમાવ.

નોટ : 'હાઝિહી' ની જગ્યાએ પોતાની હાજતનું નામ લે અથવા તેની કલ્પના કરે.

('તિર્મિઝી શરીફ' : ૨/૧૯૮, હદીષ નં. : ૩૫૭૯, 'ઈબ્નુસ્સુન્ની' : ૧૬૦, હદીષ નં. : ૮૨૬, 'અલ્ ફત્હુર્રબ્બાની તરતીબુ મુસ્નદિ અહમદ' : ૧૪/૨૯૮)

અનુભવ

ના-બીના સહાબી (રદિ.) દેખતા થઈ ગયા

હદીષે પાકમાં છે કે એક ના-બીના સહાબી (રદિ.)એ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ખિદમતમાં આવીને અરજ કરી કે યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! દુઆ ફરમાવી દો કે અલ્લાહ તઆલા મને આફિયત (કુશળતા) આપે (અર્થાત્ જોવાની શકિત નસીબ થાય). આ સાંભળીને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''જો તમે જોવાની શકિત ઈચ્છતા હોવ તો હું દુઆ કરી દઉં અને જો આખિરતનો સવાબ ઈચ્છતા હોવ તો (અંધાપા) પર સબ્ર કરી લો.''

તેમણે અરજ કરી કે યા રસૂલલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! દુઆ જ ફરમાવી દો, જેથી મારી મુહતાજી દૂર થઈ જાય. આ સાંભળીને હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું :

''જાઓ ! સારી રીતે વુઝૂ કરીને (બે રકા'ત નમાઝ પઢવા પછી) આ દુઆ પઢો.'' જેથી તે ના-બીના સહાબી (રદિ.)એ આ (ઉપર જણાવેલ) દુઆ માંગી,તો અલ્લાહ તઆલાના ફઝલ(મહેરબાની)થી તત્કાળ અંધાપો દૂર થઈ ગયો.

[૩૭]

રોઝીમાં વિશાળતા માટે વુઝૂ દરમિયાન પઢવાની દુઆ

اَللّٰھُمَّ اغْفِرْ لِیْ ذَنْبِیْ وَوَسِّعْ لِیْ فِیْ دَارِیْ

وَبَارِكْ لِیْ فِیْ رِزْقِیْ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મારા ગુનાહ માફ કરી દે. અને મારા ઘરમાં મારા માટે વિશાળતા પેદા કર અને મારી રોઝીમાં બરકત અતા ફરમાવ. ('હયાતુસ્સહાબા' : ૩/૩૭૯, 'અલ્ ફત્હુર્રબ્બાની' : ૧૪/૨૮૪, 'અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લય્લહ' : ૧૪, હદીષ નંબર : ૨૮)

[૩૮]

રોઝીની વૃદ્ધિનો અમલ

اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ رَبِّیْ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ اَذْنَبْتُهٗ وَاَتُوْبُ عَلَیْهِ ط

જનાબ રસૂલે મકબૂલ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે જે વ્યકિત ઈસ્તિગફારનો વઝીફો હંમેશા પઢતો રહેશે, તો અલ્લાહ તઆલા એને દરેક પ્રકારના કષ્ટ–તાણથી સુરક્ષિત રાખે છે અને એવી જગ્યાએથી રોઝી આપે છે, જયાંથી તેને વહેમ પણ ન હોય, તે ઈસ્તિગફાર ઉપર મુજબ છે. ('અબૂ દાવૂદ', 'નસાઈ')

[૩૯]

રોઝી વિશાળ થવા માટે અને મખ્લૂકની મુહતાજીથી બચવા માટે દુઆ

رَبَّنَآ اَنْزِلْ عَلَیْنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَآءِ تَكُوْنُ لَنَا عِیْدًا لِّاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰیَةً مِّنْكَ ج وَارْزُقْنَا وَاَنْتَ خَیْرُ الرّٰزِقِیْنَ ﴿۱۱۴﴾ (المائدة:٥:١١٤)

અર્થ : હે મારા રબ ! અમારા ઉપર આસમાનથી (ભોજનનાં) થાળ ઉતાર, જે અમારા આગલાઓ માટે અને પાછલાઓ માટે ઈદ બને અને તારા તરફ નિશાની (બને) અને અમને રોઝી આપ અને તું સૌથી સરસ રોઝી આપનાર છે. ('સૂરએ માઈદહ' આયત નંબર-૧૧૪)

[૪૦]

દીન, દુનિયા અને આખિરતની સુધારણા માટે દુઆ

اَللّٰهُمَّ اَصْلِحْ لِیْ دِیْنِیَ الَّذِیْ هُوَ عِصْمَةُ اَمْرِیْ وَاَصْلِحْ لِیْ دُنْیَایَ الَّتِیْ فِیْهَا مَعَاشِیْ وَاَصْلِحْ لِیْ اٰخِرَتِیَ الَّتِیْ فِیْهَا مَعَادِیْ وَاجْعَلِ الْحَیٰوةَ زِیَادَةً لِّیْ فِیْ كُلِّ خَیْرٍ وَّاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لِّیْ مِنْ كُلِّ شَرٍّ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! મારા દીનને સુધાર, જે મારા હકમાં બચાવ છે અને સુધાર મારી દુનિયાને, જેમાં મારી રોઝી છે અને સુધાર મારી આખિરતને જયાં મારે જવાનું છે અને કર જિંદગીમાં ઉન્નતિ દરેક ભલાઈમાં અને કર મોતને મારા માટે ચેન દરેક બુરાઈથી.

('તિર્મિઝી શરીફ')

[૪૧]

રોઝીની સમસ્યા આસાન કરવાનો એકદમ આસાન અમલ

દુનિયામાં રોઝી આપશે અને વફાત પછી જન્નત મળશે

ફઝીલત : હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે, ''ત્રણ માણસોની રોઝી અને જન્નતનો અલ્લાહ તઆલા ઝામિન છે, એટલે કે જયાં સુધી જીવતો રહેશે ત્યાં સુધી અલ્લાહ તેમને રોઝી આપશે અને મરવા પછી જન્નત અતા કરશે :

(૧) એક તે માણસ જે ઘરમાં આવી ઘરવાળાઓને સલામ કરે છે.

(૨) બીજો તે માણસ જે મસ્જિદ તરફ નમાઝ માટે જતો રહે છે.

(૩) ત્રીજો તે માણસ જે જિહાદ ફી સબીલિલ્લાહ (અલ્લાહના માર્ગમાં જિહાદ) માટે ઘરેથી નીકળે છે. ('અબૂ દાવૂદ શરીફ')

જરા વિચારો ! જન્નત તેને જ મળશે, જે આ દુનિયાથી ઈમાન સાથે ગયો હશે અથવા ગઈ હશે. ઈન્શાઅલ્લાહ, ઉપરનાં આ'માલ કરવાથી જે તે માણસનાં ''હુસ્ને ખાતિમહ''ની બશારત છે. અલ્લાહ પાક અમલ કરવાની તૌફીક અતા ફરમાવે. દુનિયામાં રોઝી-રોટીનો મસ્અલો હલ થઈ જશે અને ઈન્શાઅલ્લાહ આ દુનિયાથી ઈમાન સાથે વફાત પામશે.

[૪૨]

તીવ્ર ફાકહ (ભૂખની હાલત) દૂર કરવા અને રોઝીમાં વિશાળતા માટે સૌથી સહેલા બે ઉપાયો

(૧)

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ﴿١﴾ (الاخلاص ١١٢:١)

'કુલ્ હુ-વલ્લાહુ અહદ' (પા. : ૩૦, સૂરએ 'ઈખ્લાસ')

ફઝીલત : આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું : ''જે માણસ ઘરમાં દાખલ થતી વખતે સૂરએ 'ઈખ્લાસ' પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા તેનાથી અને તેના પડોશીઓથી તંગી અને ભૂખમરાને દૂર કરી દેશે.'' ('કુર્તુબી નકલન્ અનિત્તબરાની' : ૧૦/૧૯૮)

અનુભવ

એવી બરકત જેનાથી પડોશીને પણ લાભ થવા લાગ્યો

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની મજલિસમાં એક સહાબી (રદિ.) પોતાની ગરીબી અને ભૂખની હાલત તેમજ રોઝીની તંગીની ફરિયાદ લઈને હાજર થયા. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ તેમને ઉપાયરૂપે ફરમાવ્યું : જયારે પણ તમે ઘરમાં દાખલ થાઓ ત્યારે જો ઘરમાં કોઈ હાજર હોય તો સલામ કરો અને જો કોઈ હાજર ન હોય તો મારા પર દુરૂદ શરીફ મોકલો. તદુપરાંત, એક વખત સૂરએ 'ઈખ્લાસ' પઢો.'' તે સહાબી (રદિ.)એ એ પ્રમાણે જ કર્યું. અલ્લાહ તઆલાએ રોઝીમાં એવી વિશાળતા પેદા કરી દીધી કે તેઓ પોતાના પડોશીઓની મદદ કરવા લાગ્યા. ('કુર્તુબી' : ૧૦/૧૯૮)

(૨)

"سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهٖ،
سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ"

સુબ્હે સાદિક થાય ત્યારે આ ત્રણે જુમ્લાઓ (વાકયો) ૧૦૦ (એક સો) વખત પઢે.

અનુભવ

રિસાયેલી દુનિયાની સંપત્તિ એવી આવી પહોંચી કે તેને કયાં રાખવી એ જ સમજમાં આવતું નહોતું

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર (રદિ.) ફરમાવે છે કે એક સહાબી (રદિ.)એ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ખિદમતમાં તંગી અને ભૂખમરાની ફરિયાદ આ શબ્દોમાં કરી :"હે અલ્લાહના રસૂલ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)! દુનિયા તો જાણે મારાથી રિસાઈ ગઈ અને તેણે મારા તરફથી મોંઢું ફેરવી લીધું છે (જેથી કોઈ ઉપાય બતાવો.)"

આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ) ફરમાવ્યું :

"ફરિશ્તાઓની દુઆ અને અસંખ્ય મખ્લૂકની મશહૂર અને જાણીતી તસ્બીહથી તમે શા માટે ગાફિલ (બેપરવાહ) છો ? અરે ! તેનાથી જ તો લોકોને રોઝી આપવામાં આવે છે. એટલા માટે તમે દરરોજ સુબ્હે સાદિકના સમયે તેને પઢયા કરો.

"سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهٖ،
سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ، اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ"

પછી જો ! ઈન્શાઅલ્લાહ આ દુનિયા તમારા પગતળે આવી જશે."

જેથી તે સહાબી (રદિ.)એ આ અમલ શરૂ કર્યો. થોડા જ દિવસોમાં આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની ખિદમતમાં હાજર થઈને કહેવા લાગ્યા :

"لَقَدْ اَقْبَلَتْ عَلَيَّ الدُّنْيَا فَمَا اَدْرِيْ اَيْنَ اَضَعُهَا"

આ દુઆની બરકતથી તો આ માલ સામાન એટલો વિપુલતાથી મારી પાસે આવી ગયો છે કે હવે એ સમજમાં નથી આવતું કે તેને કયાં રાખું ? ('સુબુલુલ્ હુદા વર્રશાદ' : ૧૦/૨૨૭)

[૪૩]

કુર્આન હિફઝ (મોઢે) કરવા માટે અને યાદશક્તિમાં વધારો કરવા માટે દુઆ

اَللّٰهُمَّ ارْحَمْنِيْ بِتَرْكِ الْمَعَاصِيْ اَبَدًا مَا اَبْقَيْتَنِيْ،
وَارْحَمْنِيْ اَنْ اَتَكَلَّفَ مَالَا يَعْنِيْنِيْ، وَارْزُقْنِيْ حُسْنَ النَّظَرِ
فِيْمَا يُرْضِيْكَ عَنِّيْ، اَللّٰهُمَّ بَدِيْعَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ،
ذَاالْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ وَالْعِزَّةِ الَّتِيْ لَا تُرَامُ، اَسْئَلُكَ
يَا اَللّٰهُ يَا رَحْمٰنُ، بِجَلَالِكَ وَ نُوْرِ وَجْهِكَ، اَنْ يُلْزِمَ

قَلْبِیْ حِفْظَ کِتَابِکَ، کَمَا عَلَّمْتَنِیْ، وَارْزُقْنِیْ، اَنْ اَتْلُوْہُ
عَلَی النَّحْوِالَّذِیْ یُرْضِیْکَ عَنِّیْ، اَللّٰھُمَّ بَدِیْعَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ، ذَاالْجَلَالِ وَالْاِکْرَامِ وَالْعِزَّۃِ الَّتِیْ لَا تُرَامُ،
اَسْئَلُکَ یَااَللّٰہُ یَارَحْمٰنُ، بِجَلَالِکَ وَنُوْرِ وَجْھِکَ،
اَنْ تُنَوِّرَ بِکِتَابِکَ بَصَرِیْ، وَاَنْ یُطْلَقَ بِہٖ لِسَانِیْ وَاَنْ
تُفَرِّجَ بِہٖ عَنْ قَلْبِیْ، وَاَنْ تَشْرَحَ بِہٖ صَدْرِیْ، وَاَنْ تَغْسِلَ
بِہٖ بَدَنِیْ، فَاِنَّہٗ لَا یُعِیْنُنِیْ عَلَی الْحَقِّ غَیْرُکَ، وَلَا یُؤْتِیْہِ
اِلَّا اَنْتَ، وَلَاحَوْلَ وَلَا قُوَّۃَ اِلَّابِاللّٰہِ الْعَلِیِّ الْعَظِیْمِ ط

અર્થ : હે અલ્લાહ ! જયાં સુધી તું મને જીવતો રાખે હંમેશા ગુનાહથી બચવાની અને લાભ વિનાની વાતો છોડવાની તૌફીક અતા ફરમાવ અને તે બસીરત (દુરંદેશી) અતા કર, જેનાથી તું રાજી થઈ જાય. હે અલ્લાહ ! આકાશો અને ધરતીના સર્જનહાર, બુઝુર્ગી અને ઈહતિરામ તેમજ ઈઝઝતવાળા, જયાં સુધી પહોંચવાનો ઈરાદો પણ નથી કરી શકાતો. હે અલ્લાહ ! હે રહમ કરવાવાળા ! હું તારાથી તારી બુઝુર્ગી અને તારી ઝાતના નૂરનો વાસ્તો આપીને માંગું છું કે જેવી રીતે તેં મને પોતાની કિતાબ (કુર્આને મજીદ) શીખાવી છે એ જ પ્રમાણે મને એની એવી તિલાવત કરવાની તવફીક નસીબ ફરમાવ, જેનાથી તું રાજી થઈ જાય. હે આકાશો અને ધરતીના પેદા કરનાર ! બુઝુર્ગી અને ઈહતિરામ તેમજ એવી ઈઝ્ઝતના માલિક, જેને પ્રાપ્ત

કરવાનો ઈરાદો પણ નથી કરી શકતા. હે અલ્લાહ ! હે અત્યંત રહમ કરનારા ! હું તારાથી તારી બુઝુર્ગી અને તારી ઝાતના નૂરનો વાસ્તો આપીને માંગું છું કે તું પોતાની કિતાબ(ની બરકત)થી મારી આંખોને તેજસ્વી કરી દે અને મારી ઝબાનને બોલનારી બનાવી દે અને મારા દિલમાંથી ગમ દૂર કરી દે અને તેની (બરકતથી) સીનાને ખોલી દે અને શરીરને ગુનાહોથી ધોઈ નાખ, કારણ કે તારા સિવાય કોઈ હક વાત પર મારી મદદ નથી કરી શકતો, કારણ કે આ તું જ કરી શકે છે અને તાકાત અને શકિત ઉચ્ચતર અને શ્રેષ્ઠતર અલ્લાહ તઆલાની મદદથી છે.

ફઝીલત : આ કલિમાતની બરકતથી દુઆ જરૂર કબૂલ થાય છે. હદીષ શરીફમાં છે કે ‘‘કસમ છે તે ઝાતની જેણે મને બરહક (સાચો) નબી બનાવીને મોકલ્યો છે, કોઈ મો’મિનની આ દુઆ કયારે રદ કરવામાં આવતી નથી.’’ (‘તિર્મિઝી શરીફ’ : ૨/૧૯૭)

રીત : જુમ્અહની રાતના છેવટના ત્રીજા ભાગમાં અથવા એ જો મુશ્કેલ હોય તો રાતના દરમિયાની ભાગમાં અથવા રાતની શરૂઆતમાં ચાર રકા’ત નફલ નમાઝ એ રીતે પઢવામાં આવે કે :

* પહેલી રકા’તમાં સૂરએ ‘ફાતિહા’ પછી સૂરએ ‘યાસીન’,
* બીજી રકા’તમાં સૂરએ ‘ફાતિહા’ પછી સૂરએ ‘દુખાન’,
* ત્રીજી રકા’તમાં સૂરએ ‘ફાતિહા’ પછી સૂરએ ‘અલિફ લામ મીમ સિજદહ’ અને–
* ચોથી રકા’તમાં સૂરએ ‘ફાતિહા’ પછી સૂરએ ‘મુલ્ક’ પઢો....

અને જયારે (અંતિમ કઅદહમાં) અત્તહિય્યાત પઢીને ફારિગ થઈ જાય તો આ રીતે દુઆ માંગો : પ્રથમ અલ્લાહ તઆલાની ખૂબ તા’રીફ અને પ્રશંસા બયાન કરો. તે પછી મારા પર પુષ્કળ દુરૂદ મોકલો. ઉપરાંત સર્વ અંબિયાએ કિરામ અલયહિમુસ્સલામ પર સલામ

મોકલો. સર્વ મુઅમિન પુરુષો અને મુઅમિન સ્ત્રીઓના માટે અને તે મુસલમાન ભાઈઓના માટે જે તમારાથી પહેલાં મૃત્યુ પામ્યા છે, તેમના માટે ઈસ્તિગ્ફાર કરો. તે પછી આ (ઉપરવાળી) દુઆ પઢો.

સૂરએ યાસીન

ایاتها ۸۳ | ۳۶ سورة يس مكية ۴۱ | ركوعاتها ۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يٰسٓ ۚ (۱) وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيْمِ ۙ (۲) اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ۙ (۳)
عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ؕ (۴) تَنْزِيْلَ الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِ ۙ (۵) لِتُنْذِرَ
قَوْمًا مَّاۤ اُنْذِرَ اٰبَآؤُهُمْ فَهُمْ غٰفِلُوْنَ (۶) لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰۤى
اَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ (۷) اِنَّا جَعَلْنَا فِيْۤ اَعْنَاقِهِمْ اَغْلٰلًا
فَهِيَ اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُوْنَ (۸) وَجَعَلْنَا مِنْۢ بَيْنِ
اَيْدِيْهِمْ سَدًّا وَّ مِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنٰهُمْ فَهُمْ لَا
يُبْصِرُوْنَ (۹) وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا
يُؤْمِنُوْنَ (۱۰) اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ
بِالْغَيْبِ ۚ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَّاَجْرٍ كَرِيْمٍ (۱۱) اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ
الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوْا وَاٰثَارَهُمْ ؕ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنٰهُ
فِيْۤ اِمَامٍ مُّبِيْنٍ ۧ (۱۲) وَاضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا اَصْحٰبَ الْقَرْيَةِ ۘ اِذْ

جَآءَهَا الْمُرْسَلُوْنَ ۚ (۱۳) اِذْ اَرْسَلْنَاۤ اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ
فَكَذَّبُوْهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوْۤا اِنَّاۤ اِلَيْكُمْ
مُّرْسَلُوْنَ (۱۴) قَالُوْا مَاۤ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۙ وَمَاۤ اَنْزَلَ
الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍ ۙ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُوْنَ (۱۵) قَالُوْا رَبُّنَا
يَعْلَمُ اِنَّاۤ اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُوْنَ (۱۶) وَمَا عَلَيْنَاۤ اِلَّا الْبَلٰغُ
الْمُبِيْنُ (۱۷) قَالُوْۤا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ ۚ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهُوْا
لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيْمٌ (۱۸) قَالُوْا طَآئِرُكُمْ
مَّعَكُمْ ؕ اَئِنْ ذُكِّرْتُمْ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ (۱۹) وَجَآءَ مِنْ
اَقْصَا الْمَدِيْنَةِ رَجُلٌ يَّسْعٰى قَالَ يٰقَوْمِ اتَّبِعُوا
الْمُرْسَلِيْنَ ۙ (۲۰) اتَّبِعُوْا مَنْ لَّا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ (۲۱)
وَمَا لِيَ لَاۤ اَعْبُدُ الَّذِيْ فَطَرَنِيْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ (۲۲) ءَاَتَّخِذُ
مِنْ دُوْنِهٖۤ اٰلِهَةً اِنْ يُّرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّيْ
شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَّلَا يُنْقِذُوْنِ ۚ (۲۳) اِنِّيْۤ اِذًا لَّفِيْ ضَلٰلٍ
مُّبِيْنٍ (۲۴) اِنِّيْۤ اٰمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُوْنِ ؕ (۲۵) قِيْلَ ادْخُلِ
الْجَنَّةَ ؕ قَالَ يٰلَيْتَ قَوْمِيْ يَعْلَمُوْنَ ۙ (۲۶) بِمَا غَفَرَ لِيْ رَبِّيْ
وَجَعَلَنِيْ مِنَ الْمُكْرَمِيْنَ (۲۷) وَمَاۤ اَنْزَلْنَا عَلٰى قَوْمِهٖ مِنْۢ بَعْدِهٖ
مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِيْنَ (۲۸) اِنْ كَانَتْ اِلَّا

صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ خٰمِدُوْنَ ﴿٢٩﴾ يٰحَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ ۚ
مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا
كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ اَنَّهُمْ اِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٣١﴾ ؕ
وَاِنْ كُلٌّ لَّمَّا جَمِيْعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُوْنَ ﴿٣٢﴾ ؑ وَاٰيَةٌ لَّهُمُ الْاَرْضُ
الْمَيْتَةُ ۖۚ اَحْيَيْنٰهَا وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَاْكُلُوْنَ ﴿٣٣﴾
وَجَعَلْنَا فِيْهَا جَنّٰتٍ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّاَعْنَابٍ وَّفَجَّرْنَا فِيْهَا مِنَ
الْعُيُوْنِ ﴿٣٤﴾ ۙ لِيَاْكُلُوْا مِنْ ثَمَرِهٖ ۙ وَمَا عَمِلَتْهُ اَيْدِيْهِمْ ؕ اَفَلَا
يَشْكُرُوْنَ ﴿٣٥﴾ سُبْحٰنَ الَّذِيْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْۢبِتُ
الْاَرْضُ وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٦﴾ وَاٰيَةٌ لَّهُمُ
الَّيْلُ ۖۚ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَاِذَا هُمْ مُّظْلِمُوْنَ ﴿٣٧﴾ ۙ وَالشَّمْسُ
تَجْرِيْ لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ؕ ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ﴿٣٨﴾ ؕ وَالْقَمَرَ
قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُوْنِ الْقَدِيْمِ ﴿٣٩﴾ لَا
الشَّمْسُ يَنْۢبَغِيْ لَهَآ اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ
النَّهَارِ ؕ وَكُلٌّ فِيْ فَلَكٍ يَّسْبَحُوْنَ ﴿٤٠﴾ وَاٰيَةٌ لَّهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا
ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿٤١﴾ ۙ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِّنْ مِّثْلِهٖ مَا
يَرْكَبُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَّشَاْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيْخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَذُوْنَ ﴿٤٣﴾ ۙ اِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿٤٤﴾ وَاِذَا

قِيْلَ لَهُمُ اتَّقُوْا مَا بَيْنَ اَيْدِيْكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَاْتِيْهِمْ مِّنْ اٰيَةٍ مِّنْ اٰيٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوْا
عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ۙ
قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنُطْعِمُ مَنْ لَّوْ يَشَآءُ اللّٰهُ
اَطْعَمَهٗٓ ۖ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى
هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُوْنَ اِلَّا صَيْحَةً
وَّاحِدَةً تَاْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُوْنَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ تَوْصِيَةً
وَّلَآ اِلٰٓى اَهْلِهِمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿٥٠﴾ ؑ وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَاِذَا هُمْ مِّنَ
الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُوْنَ ﴿٥١﴾ قَالُوْا يٰوَيْلَنَا مَنْۢ بَعَثَنَا
مِنْ مَّرْقَدِنَا ٜ هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿٥٢﴾
اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَمِيْعٌ لَّدَيْنَا
مُحْضَرُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَّلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٥٤﴾ اِنَّ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِيْ شُغُلٍ
فٰكِهُوْنَ ﴿٥٥﴾ ۚ هُمْ وَاَزْوَاجُهُمْ فِيْ ظِلٰلٍ عَلَى الْاَرَآئِكِ
مُتَّكِـُٔوْنَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ وَّلَهُمْ مَّا يَدَّعُوْنَ ﴿٥٧﴾ ۚ سَلٰمٌ ۟ قف
قَوْلًا مِّنْ رَّبٍّ رَّحِيْمٍ ﴿٥٨﴾ وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٥٩﴾
اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ اَنْ لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۚ اِنَّهٗ

لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿٦٠﴾ وَّاَنِ اعْبُدُوْنِيْ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿٦١﴾
وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيْرًا ؕ اَفَلَمْ تَكُوْنُوْا تَعْقِلُوْنَ ﴿٦٢﴾
هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِيْ كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿٦٣﴾ اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٦٤﴾ اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰۤى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَاۤ
اَيْدِيْهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ
نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلٰۤى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى
يُبْصِرُوْنَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنٰهُمْ عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوْا
مُضِيًّا وَّلَا يَرْجِعُوْنَ ﴿٦٧﴾ ع وَمَنْ نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ ؕ اَفَلَا
يَعْقِلُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنٰهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْۢبَغِيْ لَهٗ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا
ذِكْرٌ وَّقُرْاٰنٌ مُّبِيْنٌ ﴿٦٩﴾ لِّيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَّيَحِقَّ الْقَوْلُ
عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٧٠﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِّمَّا عَمِلَتْ
اَيْدِيْنَاۤ اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُوْنَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا
رَكُوْبُهُمْ وَمِنْهَا يَاْكُلُوْنَ ﴿٧٢﴾ وَلَهُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ ؕ
اَفَلَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٧٣﴾ وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لَّعَلَّهُمْ
يُنْصَرُوْنَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَهُمْ ۙ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ
مُّحْضَرُوْنَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا
يُعْلِنُوْنَ ﴿٧٦﴾ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ

خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّنَسِيَ خَلْقَهٗ ؕ قَالَ مَنْ
يُّحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْمٌ ﴿٧٨﴾ قُلْ يُحْيِيْهَا الَّذِيْۤ اَنْشَاَهَاۤ اَوَّلَ
مَرَّةٍ ؕ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمُ ۙ ﴿٧٩﴾ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمْ مِّنَ
الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا فَاِذَاۤ اَنْتُمْ مِّنْهُ تُوْقِدُوْنَ ﴿٨٠﴾ اَوَلَيْسَ
الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِقٰدِرٍ عَلٰۤى اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ ؕ
بَلٰى ۗ وَهُوَ الْخَلّٰقُ الْعَلِيْمُ ﴿٨١﴾ اِنَّمَاۤ اَمْرُهٗۤ اِذَاۤ اَرَادَ شَيْـًٔا
اَنْ يَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحٰنَ الَّذِيْ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ
كُلِّ شَيْءٍ وَّاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٨٣﴾ ع (یٰسٓ ۳۶: ۱-۸۳، پارہ ۲۲/۲۳)

સૂરએ દુખાન

اٰیاتها ۵۹ | ۴۴ سُوْرَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ ۶۴ | رکوعاتها ۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حٰمٓ ۚ ﴿١﴾ وَالْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ۙ ﴿٢﴾ اِنَّاۤ اَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةٍ مُّبٰرَكَةٍ
اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِيْنَ ﴿٣﴾ فِيْهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيْمٍ ۙ ﴿٤﴾ اَمْرًا
مِّنْ عِنْدِنَا ؕ اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِيْنَ ﴿٥﴾ ۚ رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ ؕ اِنَّهٗ
هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۙ ﴿٦﴾ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۘ
اِنْ كُنْتُمْ مُّوْقِنِيْنَ ﴿٧﴾ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ؕ رَبُّكُمْ

وَرَبُّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ٨ بَلْ هُمْ فِيْ شَكٍّ يَّلْعَبُوْنَ ٩
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَاْتِي السَّمَآءُ بِدُخَانٍ مُّبِيْنٍ ١٠ يَّغْشَى النَّاسَ ؕ
هٰذَا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ١١ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ اِنَّا
مُؤْمِنُوْنَ ١٢ اَنّٰى لَهُمُ الذِّكْرٰى وَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مُّبِيْنٌ ١٣
ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوْا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوْنٌ ١٤ اِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ
قَلِيْلًا اِنَّكُمْ عَآئِدُوْنَ ١٥ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرٰى ۚ اِنَّا
مُنْتَقِمُوْنَ ١٦ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمْ
رَسُوْلٌ كَرِيْمٌ ١٧ اَنْ اَدُّوْٓا اِلَيَّ عِبَادَ اللّٰهِ ؕ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ
اَمِيْنٌ ١٨ وَّ اَنْ لَّا تَعْلُوْا عَلَى اللّٰهِ ۚ اِنِّيْٓ اٰتِيْكُمْ بِسُلْطٰنٍ
مُّبِيْنٍ ١٩ وَاِنِّيْ عُذْتُ بِرَبِّيْ وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُوْنِ ٢٠ وَاِنْ
لَّمْ تُؤْمِنُوْا لِيْ فَاعْتَزِلُوْنِ ٢١ فَدَعَا رَبَّهٗٓ اَنَّ هٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ
مُّجْرِمُوْنَ ٢٢ فَاَسْرِ بِعِبَادِيْ لَيْلًا اِنَّكُمْ مُّتَّبَعُوْنَ ٢٣ وَاتْرُكِ
الْبَحْرَ رَهْوًا ؕ اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُوْنَ ٢٤ كَمْ تَرَكُوْا مِنْ جَنّٰتٍ
وَّعُيُوْنٍ ٢٥ وَّزُرُوْعٍ وَّمَقَامٍ كَرِيْمٍ ٢٦ وَّنَعْمَةٍ كَانُوْا فِيْهَا
فٰكِهِيْنَ ٢٧ كَذٰلِكَ ۫ وَاَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِيْنَ ٢٨ فَمَا بَكَتْ
عَلَيْهِمُ السَّمَآءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوْا مُنْظَرِيْنَ ٢٩ وَلَقَدْ

نَجَّيْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِيْنِ ٣٠ مِنْ فِرْعَوْنَ ؕ
اِنَّهٗ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِيْنَ ٣١ وَلَقَدِ اخْتَرْنٰهُمْ عَلٰى عِلْمٍ عَلَى
الْعٰلَمِيْنَ ٣٢ وَاٰتَيْنٰهُمْ مِّنَ الْاٰيٰتِ مَا فِيْهِ بَلٰٓؤٌا مُّبِيْنٌ ٣٣ اِنَّ
هٰٓؤُلَآءِ لَيَقُوْلُوْنَ ٣٤ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُوْلٰى وَمَا نَحْنُ
بِمُنْشَرِيْنَ ٣٥ فَاْتُوْا بِاٰبَآئِنَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ٣٦ اَهُمْ خَيْرٌ
اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ ۙ وَّالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ اَهْلَكْنٰهُمْ ؗ اِنَّهُمْ كَانُوْا
مُجْرِمِيْنَ ٣٧ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لٰعِبِيْنَ ٣٨ مَا خَلَقْنٰهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُوْنَ ٣٩ اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيْقَاتُهُمْ اَجْمَعِيْنَ ٤٠ يَوْمَ لَا
يُغْنِيْ مَوْلًى عَنْ مَّوْلًى شَيْـًٔا وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ٤١ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ
اللّٰهُ ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ٤٢ اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّوْمِ ٤٣ طَعَامُ
الْاَثِيْمِ ٤٤ كَالْمُهْلِ ۚ يَغْلِيْ فِي الْبُطُوْنِ ٤٥ كَغَلْيِ الْحَمِيْمِ ٤٦
خُذُوْهُ فَاعْتِلُوْهُ اِلٰى سَوَآءِ الْجَحِيْمِ ٤٧ ثُمَّ صُبُّوْا فَوْقَ رَاْسِهٖ
مِنْ عَذَابِ الْحَمِيْمِ ٤٨ ذُقْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْكَرِيْمُ ٤٩ اِنَّ
هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهٖ تَمْتَرُوْنَ ٥٠ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ مَقَامٍ اَمِيْنٍ ٥١
فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ٥٢ ۚ يَّلْبَسُوْنَ مِنْ سُنْدُسٍ وَّاِسْتَبْرَقٍ